

CENY OGŁOSZEN
za wiersz milimetrów
przed 1 złoty, w tek-
ście 50 gr., za tekstem
40 gr. Ogłoszenia tabe-
laryczne 50 proc., a
świadczenie 25 proc.
druk. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy.
Dla poszukujących pra-
cy 5 gr. za wyraz. Naj-
miej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 63.670.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wy-
nosł miesięczna

zł. 2.00

Adres administracji
Piłsudskiego Nr. 8 te-
lefon 4-97, telefon ru-
dakcji 6-92, telefon re-
dakcji nocnej i dru-
karni 4-94.

Konto czekowe PKO
Warszawa 63.670.

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 10, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-08; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIER-
CIE, ul. Paderewskiego 7, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek Nr 8; telefon 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki, telef. 16.

Na polach Mandżurji leje się krew Chiny rozpoczyna normalną wojnę

LONDYN, 23. 9. W Tokio ogłoszo-
no urzędowy komunikat, że rząd nan-
kiński odrzucił propozycję utworzenia
mieszanej komisji, złożonej z 3 japończy-
ków i 3 chińczyków, którzyby się zajęli
zbadaniem wszystkich zagadnień spor-
nych między Chinami i Japonją.

Zdaniem rządu nankińskiego, wypad-
ki posunęły się zbyt daleko, aby taka
komisja mogła wpłynąć na dalszy bieg
wydarzeń.

Wojska japońskie posuwają się w
dalszym ciągu w kierunku Charbinu.

MOSKWA, 23. 9. Ambasador japoń-
ski w Moskwie, Sirota złożył wczoraj
wizytę w komisariacie spraw zagranicz-
nych.

Jak podaje prasa, Sirota odbył dłuż-
szą rozmowę z Litwinowem. Treść roz-
mowy naturalnie trzymana jest w ta-
jemnicy, lecz łatwo się domysleć, że
dotyczyła ona przeprowadzanych obec-
nie przez Japonję operacji w południo-
wej Mandżurji oraz gwarancji intere-
sów sowieckich.

Wybuch incydentu chińsko - japoń-
skiego nie stanowił dla kół sowieckich
niespodzianki i rozwijająca się w Man-
dżurji japońska akcja okupacyjna, ja-
żeli nie odpowiada w zupełności pla-
nom sowieckim, to w każdym razie pla-
nów tych nie krzyżuje.

(PAT).

LONDYN, 23. 9. Wedle doniesień z
Tokjo i z Mukden, położenie w Man-
dżurji przedstawia się następująco

Japonja znajduje się obecnie w po-
siadaniu wszystkich ważniejszych punk-
tów strategicznych.

Japońskie ministerjum spraw zagra-
nicznych zaprzecza doniesieniom, jako-
by konsul japoński zażądał ochrony
wojskowej dla japończyków w Charbi-
nie i jakoby dokonano tam zamachów
bombowych na konsulat.

Wręcz przeciwnie, konsul japoński
sprzeciwiał się wkroczeniu wojsk japoń-
skich do Charbina i prosił ministra
spraw zagranicznych, aby temu prze-

szkodził, gdyż obywatele japońscy wo-
ła w razie niebezpieczeństwa opuścić
Charbin.

Mimo ostrzeżeń rządu tokijskiego
wojska japońskie w dalszym ciągu ma-
szerują na Charbin.

Z Mukden donoszą, że wojskowe
władze japońskie przygotowują okupa-
cję całej Mandżurji włącznie z chińskie-
mi liniami kolejowymi, łączącymi Man-
dżurję z Pekinem.

Rząd nankiński jest nastrojony op-
tymistycznie, ponieważ wobec niebezpie-
czeństwa japońskiego liczy się z pojed-
naniem z rządem kantońskim.

Czang - Kai - Szek oświadczył, że
jest przygotowany do walki i rozpocze-
nie kroki wojenne, o ile liga narodów,

względnie sygnatarjusze paktu Kelloga
nie podejmą sprawiedliwej i skutecz-
nej interwencji.

MOSKWA, 23. 9. Według doniesień
z Szanghaju przybyły we wtorek no
Nankinu, a więc do siedziby rządu chiń-
skiego, dwa krążowniki japońskie. Inne
japońskie okręty wojenne, przepłynęły
przez Nankin i udały się do Nankou.

Również w Szanghaju spodziewają się
przybycia wojennych okrętów japoń-
skich. Na terenie japońskiej koncesji w
Szanghaju ustawiono karabiny maszy-
nowe.

Według dalszych doniesień operująca
na terenie Mandżurji armia japońska
wzmocniona została przez wysłane z
Korei nowych dwu brygad.

Zamach na pociąg pod Wołkowyskiem.

KUPA KAMIENI NA TORZE KOLEJOWYM.

WARSZAWA, 23.9 (w.) Mię-
dzy stacjami Wołkowysk i Zelwa
dokonano tajemniczego zamachu na
pociąg.

Na torze kolejowym ułożona
była sterta kamieni, która niechyb-
nie spowodowałaby musiała wyho-

lenie się pociągu.

Na szczęście przeszkodę w porę
spozstrzeżono przed przejściem po-
ciągu warszawskiego. Policja pro-
wadzi dochodzenie. Zamach jest
prawdopodobnie dziełem terory-
stów.

Trzy kobiety skazane na śmierć

za zamordowanie ojca i męża.

TORUŃ, 23. 9. Przed sądem apelacyj-
nym w Toruniu toczyła się wczoraj roz-
prawa przeciwko 29-letniej Marjannie
Kozłowskiej, jej matce, 64-letniej, rów-
nież Marjannie i siostrze, 21-letniej Be-
cie Kozłowskiej z Radowisk Wielkich,
które w porozumieniu wystrzałem z re-
wolveru zamordowały 67-letniego ojca
swego.

Za zbrodniczy ten czyn wyrodne cór-
ki oraz matka zostały skazane przez
sąd okręgowy na karę śmierci. Od wy-
roku tego wniosły odwołanie. W wyui-
ku dzisiejszej rozprawy sąd apelacyj-
ny karę w całej rozciągłości zatwierdził.

Skazane odniosły się do łaski pre-
zydenta Rzplitej.

Sesja zwyczajna sejm i senatu rozpocznie się z dniem 1 października.

PREMIER PRYSTOR WRĘCZYŁ DEKRETY PREZYDENTA RZPLITEJ.

WARSZAWA, 23.9 (w.) Dziś
około godziny 2 popołudniu, przy-
był do gmachu sejm i premier Pry-
stor, w towarzystwie dyr. dr. Pie-

taka i został przyjęty przez mar-
szalka sejm, Świtalskiego.

Premier wręczył marszałkowi
Świtalskiemu dekret prezydenta

Rzplitej o zwołaniu sesji sejmowej.

Dekret ten brzmi:

Na zasadzie artykułu 25 Konsty-
tucji zwołuję zwyczajną sesję sej-
mu w dniu 1 października 1931 r.

Podpisano: IG. MOŚCICKI,
prezydent Rzplitej.

Prezes rady ministrów
PRYSTOR.

Dekret nosi datę wczorajszą.
Analogiczny dekret wręczony zo-
stał kierownikowi biura senatu,
p. Karczewskiemu.

Marszałek Świtalski wyznaczył
pierwsze plenarne posiedzenie sej-
mu na dzień 1 października, zawi-
adamiając o tem kancelarję i poleca-
jąc wysłać zawiadomienia do pos-
łów.

Konwent senjorów zwołany bę-
dzie prawdopodobnie w dniu 30 br-

Przemysł górniczy odczuje załamanie się funta

OBAWA PRZED TRANZAKCJAMI Z ZAGRANICĄ.

WARSZAWA, 23. 9. (w.) Spadek fun-
ta w stosunku do złotego narazi przed-
siębiorstwa górnicze i hutnicze na po-
ważne straty przy realizowaniu wpły-
wów z dokonanych już dostaw, oraz z
powodu obniżenia się cen węgla i cyn-
ku na rynkach międzynarodowych.

Niższy kurs funta może wywołać po-
zatem poważne komplikacje transporto-
we, ponieważ umowy z towarzystwami
transportowymi opiewają również na
funty angielskie.

Obiegają pogłoski, że przedsiębio-
stwa przemysłowe zamierzają zawie-
ścić narazie wszystkie transakcje z ry-
nkami zagranicznymi, kalkulującymi w
funtach.

Narazie wysiłki przemysłowców idą
w kierunku realizowania czeków, aby
zdobyć potrzebną gotówkę na roboci-
znę i pensje. Przemysłowcy mają nadzie-
ję, że w ciągu dnia jutrzejszego banki
rozpoczną przynajmniej lombardowa-
nie czeków, opiewających na funty.

WE WRZESNIU... ZIMA.

Cała Bawaria w śniegu.

BERLIN, 23. 9. Z Monachjum dono-
sza, że w całej Bawarii dosłownie za-
panowała zima.

W bawarskich Alpach pada od 24 go
dzin bez przerwy śnieg, który przedo-
staje się również do dolin. W Füssen
osiągnęła warstwa śniegu 5 do 6 cm. w
górach zaś do 1 metra.

Zamiecie śnieżne spowodowały cięż-
kie zaburzenia w komunikacji. Na szo-
sie Aylberg musiano wykopać samo-
chód z zasp śnieżnych. Dzicyzna zsta-
puje całymi gromadami w doliny. By-
dła, które jest jeszcze na halach, nie
można narazie sprowadzić do leży zi-
mowych.

Nad Obersdorfem i okolicą przeszła
burza, która była przeplatana silnym
gradem.

Również w Monachjum spadł dzisiaj
pierwszy śnieg. Zimowy obraz miasta
nie utrzymał się jednak długo, gdyż
śnieg szybko stajał.

Kto wygrał na loterii?

Zł. 15.000 na n-ry: 158115 203906.
Zł. 10.000 na n-ry: 88695 130071
Zł. 5.000 na n-ry: 25481 70277
157354.

Zł. 3.000 na n-ry: 23521 58937
99087 185945 201583 202127.

Zł. 2.000 na n-ry: 19605 45449
64430 88161 89118 164664 135056
147467 15474 30692 52923 100538
119570 139702 165491 159606.

Zł. 1.000 na n-ry: 9233 9420 13566
18642 57420 62673 69639 88681
122987 1250000 126389 131633 140935
187269 187656 9027 14529 24454 88802
195668 142074 147006 158163 158419.

Zł. 500 na n-ry: 3467 5611 6783
10246 17189 18973 22234 22423 22978
26055 27637 28122 29497 35628 38886
32317 44920 47923 48098 50411 52621
57810 57811 61249 67846 68400 69801
73184 73955 74142 74860 81877 90244
91156 94168 96602 97987 98311 98774
100117 100871 102856 103088 103800
112175 116814 120865 125565 126607
130737 133302 135545 141370 141628
145718 146592 153984 159704 161722
166014 166120 170476 171917 175974
178291 182146 182846 185248 185277
187889 189233 190399 194204 198614
206130.

TAJEMNICZE ZAKUPY ZŁOTA

NOWY JORK, 23. 9. Federal Reserve Bank komunikuje, że 100 milionów 100 tysięcy dolarów w złocie odłożonych zostało w dniu wczorajszym na rachunek zagranicy.

Pieniądze te nie zostały jeszcze wyeksportowane, niewiadomo też, jakie jest ich miejsce przeznaczenia, przypuszczają jednak, że są one przeznaczone dla Francji lub Holandji. (PAT).

ORYGINALNE PRZERABIANIE WROGÓW NA POBRATYMCÓW.

Pierwsze kroki p. Francois Poncet nad Sprewą.

BERLIN, 23. 9. Nowy ambasador francuski w Berlinie, Francois Poncet wziął się raźnie do urzeczywistnienia swego wielkiego planu zmoutowania przyjaźni niemiecko-francuskiej.

Wysiadłszy onegdaj z błękitnego ekspresu, tegoż dnia złożył kurtuazyjne wizyty, wczoraj przed południem we wspólnym mundurze galowym wręczył prezydentowi Rzeszy Hindenburgowi listy uwierzytelniające, o godzinie 5 zaś przyjął przedstawicieli prasy niemieckiej i światowej, którym oświadczył, że problem światowy jest w wysokim stopniu problemem prasy.

Po raz pierwszy od lat 60 większy krąg przedstawicieli prasy przestąpił progi palacu ambasady francuskiej przy Pariserplacu. Prócz dziennikarzy niemieckich pojawili się egzotyczni korespondenci Peru i Wenezueli. Jeden tylko został uczyniony wyjątek, mianowicie w stosunku do przedstawicieli prasy polskiej.

Widocznie p. Poncet, przebywając nad Sprewą w zamiarze zdobycia zasługi dziejowej: przerobienia „Erbfeind“ w pobratymców, uznał, że nie jest w stanie wytrzymać obciążenia politycznego, wynikającego z przyjęcia u siebie przedstawicieli prasy polskiej.

OBNIŻKA PŁAC W AMERYCE WBRW PRZYRZECZENIOM DANYM HOOVEROWI.

LONDYN, 23. 9. Wskutek pogorszenia się sytuacji gospodarczej w szeregu wielkich firm w St. Zjedn., ogłoszono obniżkę płac robotników i urzędników.

Należy zaznaczyć, że prezydent Hoover w szeregu swych przemówień występował przeciwko obniżce płac, przypominając przemysłowcom, iż przed dwoma laty dali mu przyrzeczenie nie obniżania zarobków.

Redukcja płac ogłosiły m. in. U. S. Steel Corporation, Bethlehem Steel Co. Dyrekcja General Motors obniżyła pobory urzędników od 10 do 20 proc. United States River wprowadziło pięciodniowy tydzień pracy i obniżkę płac o 11 proc.

Obliczają, że obniżka płac dotknęła 400 tysięcy robotników i urzędników. Liczą się z możliwością strajku.

Czy chodzi o to, by ten świat uzdrowić, czy by go zgubić.

Ze wszystkich dziedzin produkcji, które w okresie powojennym przekroczyły granice zdrowego rozsądku, niewątpliwie pierwsze, i najbardziej niedosiężne miejsce zajmuje produkcja dyplomatycznej obłudy beztreściwego frazesu. Ludzkość nie była nigdy w przeszłości świadkiem podobnego mijania się słów z rzeczywistością, w jakim celu luje dzisiejsza dyplomacja, przeszkolona na kazuistycznej mównicy genewskiej, poświęconej realizacji bezdennie ponurej i głupiej nadziei, że rzeczywistość nie istnieje i że siła, która ma zbawić świat i ocalić ludzkość jest — słowo.

Prostu z tęsknotą wypada dzisiaj wspominać czasy, po tylekroć potępionej, gabinetowej dyplomacji przedwojennej. W porównaniu z dyplomacją dzisiejszą, rzekomo nie słychanie udemokratyzowaną przez ducha Genewy i instytucję ligi narodów, — dyplomacja przedwojenna miała przynajmniej cnotę szanowania treści słów i pojęć. Wojna była wojną, pokój był pokojem rzeczywistym, bunt — bunt, czar — czarny, a białe — białe.

Ludzkość bywała często zaskakiwana efektami toczących się w poufności rozgrywek ówczesnej dyplomacji, — lecz przynajmniej rozumiała jej terminologję.

Dzisiaj dyplomacja rzekomo ciągle komunikuje ludzkości o swych posunięciach, — tylko świat nie z tego, co dyplomaci mówią, nie rozumie. Widzi pożar, — mówią mu, że nie ma ognia. Mówią mu o pakciach o nieagresji wzajemnej między państwami X, Y, Z i t. d., — a tymczasem widzi on powszechną gorączkę prac nad przygotowaniem wojen. Każą mu wierzyć w postęp idei rozbrowienia, — a bogatsze państwa rywalizują ze sobą na polu konstruowania coraz straszniejszych, coraz okropniejszych, coraz bardziej nieodpartych środków zniszczenia.

Jako tako zorientowany w sytuacji światowej obywatel europejski rozumie, że materialną gwarancją obecnego układu stosunków na świecie jest na lądzie armia francuska i polska (— choć to bardzo powoli dochodzi do świadomości powszechnej) — oraz na morzu: flota angielska. W tych warunkach, wiadomośc o buncie marynarzy angielskiej floty atlantyckiej musi wywołać zrozumiałe wrażenie. Świat czeka wyjaśnienia, — poważnych informacji o przyczynach i rozmiarach buntu. Na to odpowiada mu się formułą dyplomatyczną, że jest to... „bunt dżentelmenów“!

Takie wyjaśnienie może oznaczać wszystko, co tylko ktoś zechce wymyślić na swój użytek, albowiem nie posiada ono żadnej treści. Wy-mowa zjawiska bynajmniej nie poddaje się żadnym werbalnym sugestjom. Jutro możemy mieć jakiegokolwiek bunt, a może i rewolucję „dżentelmenów“. Czy nie znaczy to przypadkiem, że powinniśmy się czuć szczęśliwi z tego rodzaju przejawów cnoty dżentelmeńskich?..

W innym punkcie naszego globu, w Mandżurji, waleczą ze sobą armie japońska i chińska, gra arty-

lerja i ogień karabinowy, zbombardowany Mukden przechodzi z rąk do rąk, padają trupy, jęczą ranni. Cała ludzkość woła z trwogą: — wojna!

A w Genewie, w zacisznym gabinecie, przedstawiciel Japonii p. Yoshisawa oraz przedstawiciel Chin p. Szo, składają członkom rady wykwintne pod względem formy zapewnienie, że... obydwaj nie omieszkają zawiadomić wysoki areopag o dalszym rozwoju wypadków, za co otrzymują ugrzecznione podziękowanie z ust przewodniczącego p. Lerroux, — poczem następuje błogie uspokojenie sumienia dyplomatów. Bo cóż z tego, że armje się biją, że szerzy się gwałt, zniszczenie i wojny pożoga, kiedy nikt nikomu wojny nie „wypowiedział“, a przedstawiciele walczących stron wymieniają w Genewie ceremonijalne uściski dłoni?

Z prawnego punktu widzenia wojny nie ma, ponieważ nie istnieje formalny akt jej wypowiedzenia. Z obyczajowo-dyplomatycznego punktu sytuacja jest analogiczna, ponieważ panowie Yoshisawa i Szo wymieniają ukłony. Nawet waszyn głośni departament stanu, zasugestjonowany temi pozorami, pośpieszył wyjaśnić, „iż wiadomości z

Mandżurji nie dają żadnej podstawy do oceniania wydarzenia, jako naruszenia paktu Kelloga“. Dostojne zatem: — faktyczna wojna nie narusza paktu, będącego uroczystym zobowiązaniem wyrzeczenia się wojny, jako środka rozstrzygania sporów międzynarodowych?!

W ten sposób liga i wyrosła z jej ducha kazuistyczne paktu niejako wskazują potrzebującym tych wskazówek, w jaki sposób może być wprowadzona w grę siła oręża, bez obrażania pacyfistycznych uszu oficjalnej dyplomacji...

Dokąd jeszcze, do jakich potężniejszych absurdów dojdziemy, krocząc tą drogą bezsensownego owijania rzeczywistości w kolorowe bibułki frazesów, owej podniesionej do godności specjalnej nauki interpretacji faktów, zwalniającej i brania się za bary z przyczynami istniejącego zła i przeto pozbawiającej ludzkość szans odniesienia nad niemi zwycięstwa?

Czy wreszcie chodzi o to, by ten świat uzdrowić, czy o to, by ludzkość w pogodnym omamieniu muzyką kłamliwego pocieszycielstwa poprowadzić na rzeź, w samo centrum cyklonu, z którego nie znajdzie już wyjścia?..

Habdank.

Dwie klęski dumnego Albionu

Na marginesie katastrofy Wielkiej Brytanii

Czułe seismografy światowe, z niebywałą precyzją notujące wszystkie silniejsze wstrząsy, spowodowane ogólnym kryzysem, już od początku wykazywały

najbardziej łamaną linję w — Wielkiej Brytanji.

Dla niektórych była to poprostu — pomyłka, dla innych — stan przejściowy, nikt nie umiał, ani co ważniejsze — nie chciał uwierzyć w zachwianie się albiońskiego kołosa.

Dla szeregu pokoleń Anglii, a z nią na całym świecie popularny bank angielski, pełen funtów szterlingów, były synonimem nieskruszzonej opoki.

I nagle — już w pierwszych miesiącach letnich zaczęła wytwarzać się w Wielkiej Brytanji sytuacja zdecydowanie niewyrażna, w dużej mierze spowodowana

przerostem produkcji zarówno rodzimej, jak i amerykańskiej, która swemi produktami zaczęła zasypywać rynki brytyjskie.

Bezrobocie rosło z błyskawiczną szybkością, a jednocześnie złoto angielskie, jakgdyby proporcjonalnie do wzrostu bezrobocia poczęło odpływać do ogólnoswiatowego zbiornika,

do banków francuskich. Podwyższenie stopy procentowej pociągnęło za sobą konieczność kompresji budżetowych.

Anglia stanęła niespodzianie w obliczu wyjątkowo ostrego kryzysu, tak zresztą zaamiennego dla wielkich mocarstw.

Dalej już szły coraz większe, coraz bardziej niespodziewane komplikacje, które świat cały przyjmował z rosnącym zdumieniem, a zarazem z pewnem jakgdyby niedowierzaniem.

Nikomui jeszcze nie chciało pomieścić się w głowie, że to jednak Anglia, najpotężniejsze imperjum świata, znalazło się w tak beznadziejnie powikłanej sytuacji.

Każdy dzień przynosił nowy od-

plyw złota, a jednocześnie nowe strajki, wiece protestacyjne i fermenty, które siłą rzeczy musiały zacząć na całym zyciu politycznym wyspiarzy.

Wycofanie się z rządu Labour Party, rozłam w jej łonie, a wreszcie stworzenie rządu koalicyjnego, oto dalsze etapy powikłań.

Już w tedy świat cały zrozumiał, że kolos brytyjski jest zachwiany nie na żarty, że

„coś się tam psuje...“

W dalszym ciągu, tej niebywałej w dziejach ludzkości katastrofy najpotężniejszego mocarstwa, nastąpił cios, który bodajże najbardziej podkopał prestiż Anglii, będąc dla niej najbardziej dotkliwym porażką.

Przed kilku dniami świat cały obiegła wieść o

buncie marynarzy potężnej królowej mórz i oceanów, floty wielkobrytyjskiej.

Bunt floty angielskiej, jako

następstwo szeregu komplikacji ekonomicznych, był pierwszą klęską potężnego mocarstwa. Bez trudu zrozumiano, że lwa brytyjskiego fenomenalnie fa-

two można pozbawić najgroźniejszej broni — pazurów ze całej potęgą, cały entuzjazm i patriotyzm angielskiej floty kończy się tam, gdzie się zaczynają nader prozaiczne kłopoty, pieniądze.

Drugą klęską, niemniej straszną zanotowały pisma całego świata wczoraj...

Depesze o zamknięciu giełdy londyńskiej, giełdy posiadającej najwspanialsze tradycje, spadły na największych pesymistów jak piorun z nieba.

Ten drugi cios był o tyle gorszy, że — niespodziewany, bo chociaż ten i ów z finansjery międzynarodowej dzięki bystrej obserwacji domyślał się smutnych następstw kryzysu angielskiego, to jednak nikomu nie przyszło na myśl, aby przybrał on tak wielkie rozmiary.

Przed zjazdem scaleniowym związków górniczych związku związków zawodowych.

W dniu 25 października b. r. od będzie się w Katowicach scaleniowy zjazd związków górniczych trzech zagłębi węglowych. Śląskiego, Dąbrowskiego i Krakowskiego. W zjeździe wezmą udział delegaci federacji przemysłu górniczego oraz delegaci związku zawod. przemysłu górniczego Z. Z. Z. Zagłębia Dąbrowskiego i Krakowskiego. Zjazd ma dokonać ostatecznego organizacyjnego połączenia tych organizacji, celem stworzenia jednolitej i silnej organizacji górniczej Z. Z. Z. dokoła której mogłyby się skupić najszerze warstwy górników polskich.

Znaczenie połączenia i stworzenia jednolitego związku górniczego trzech zagłębi węglowych jest z punktu widzenia robotniczego olbrzymie. Nie potrzeba przypominać jak dalece szkodliwe dla interesów robotniczych jest rozproszkowanie, rozbięcie i nieskoordynowanie wysiłków w górnictwie.

Wystarczy wskazać na jeden fakt, a mianowicie ścisłego współdziałania i zrozumienia, jakie istnieje wśród pracodawców i kapitału bez względu na jego pochodzenie. Front ten jest jednolity, zwarty, a w obecnym momencie ciężkiego przesilenia gospodarczego silniej niż kiedykolwiek zwrócony jest przeciw interesom robotniczym. Górniczy wszystkich trzech zagłębi węglowych na własnej skórze odczuwają codziennie niezwykle silny nacisk kapitału i pracodawców, którzy największy wysiłek i całą swoją energię skierowali na obmyślenie sposobów przerzucenia skutków kryzysu i trudności, w jakich znajduje się nasz przemysł górniczy, na barki robotników. W tym kierunku pracują najtęższe głowy fachowców, suto opłacane przez kapitał, w tym kierunku pracuje cała armia inżynierów, techników i urzędników, zapragniętych potęgą kapitału do jego rydwanu. Cała nowoczesna technika, wszystkie jej zdobycze, wszystkie a bardzo znaczne wpływy polityczne i gospodarcze, jakie kapitał reprezentuje zarówno w naszym państwie jak i na terenie międzynarodowym, skierowane są dziś przeciw najżywońszemu jej interesom, przeciw elementarnemu prawu do pracy i słusznego za nią wynagrodzenia a zatem przeciw prawu do życia. Co przeciwstawiają temu wielkiemu, silnemu i wpływowemu frontowi kapitalistycznemu masy pracujące polskiego górnictwa? Ze smutkiem trzeba powiedzieć, że dzisiejsza odporność tych warstw, siła organizacyjna i możność przeciwstawienia się rosnącej fali jest bardzo słaba i niedostateczna.

Porównanie, przeprowadzone między organizacją zawodową polskich górników a między takimi organizacjami górniczymi innych krajów w Europie, wypadła jeszcze ciągle bardzo na niekorzyść polskich organizacji zawodowych. Stoimy więc daleko w tyle za robotnikami zachodnio-europejskim zarówno pod względem ilości zorganizowanych górników, jak i pod względem sprawności organizacyjnej i wpływów na życie gospodarcze.

Daleko nam jeszcze do takiej powszechności związków zawodowych wśród warstwy robotniczej, jaka jest udziałem związków na zachodzie. W górnictwie polskim zorganizowanych jest w związkach zawodowych najwyżej 40 — 50 proc. ogółu robotników, reszta chodzi luzem. Jest to ilość stanowczo za mała dla stworzenia silnej reprezentacji interesów górniczych i dla skutecznego przeciwstawienia się atakom pracodawców, tembardziej, że i tu nieznaczna ilość rozbita jest na szereg związków, często namietnie się zwalczających. Słabe ilościowo

związki są również słabe finansowo, a nie posiadając żadnych rezerw w kasach, niezdolne są do skutecznego przeprowadzenia poważniejszej akcji. Związki nasze żyją z dnia na dzień, walcząc z niesłychanymi trudnościami, nie są zdolne do wytknięcia sobie dalszego planu i jego realizacji. Jeśli do tego w paru słowach nazkicowanego stanu dodamy, że związki nasze niemal nie prowadzą żadnej pracy kulturalno-oświatowej, że nie posiadają odpowiednio postawionej prasy i nie interesują się niemal wcale wielkimi problemami gospodarczo-społecznymi w świecie — będziemy mieli niewesoły obraz rzeczywistej siły i roli naszych związków zawodowych.

Przyznać jednak trzeba, że w ostatnich czasach w masach robotniczych pogłębiło się zrozumienie tego stanu i że w silnym stopniu wzmożła się dążność do skupiania ośrodków ruchu zawodowego i nadania mu nowej energii i rozmachu. Jaskrawym

objawem tych rosnących tendencji był kongres scaleniowy czterech centrali zawodowych, jaki odbył się w Warszawie w maju b. r., na którym dokonano połączenia tych central w ramach związku związków zawodowych. Dalszym etapem na tej drodze jest praca nad faktycznym organizacyjnym połączeniem poszczególnych związków zawodowych i ich ugruntowaniem na nieprzemijających podstawach.

Związki górnicze, istniejące na terenie trzech zagłębi węglowych, przystąpiły również do tej pracy, której zewnętrznym wyrazem i owoce będzie właśnie kongres scaleniowy, jaki w końcu przyszłego miesiąca odbędzie się w Katowicach, jako centrum polskiego przemysłu górnictwa.

Stworzenie jednolitej organizacji górniczej w ramach Z. Z. Z. niewątpliwie stanowi doniosły krok naprzód na drodze do potęgi naszego ruchu zawodowego.

Na marginesie procesu o oszczerczą kampanię „Kur. Zachodnie” przeciwko komunalnej kasie w Będzinie.

„Kurjer Zachodni”, pisząc sprawozdanie we wczorajszym numerze z przebiegu swego procesu z komunalną kasą oszczerdności, na wstępie stwierdza, że proces ten ma „posmak niecodziennej sensacji”.

Zupełnie słusznie.

To, co dotychczas ujawnił przewód sądowy, a mianowicie podłożo oszczerczej kampanii, sposoby zdobywania informacji, fabrykowanie artykułów przez członków redakcji i umieszczanie ich jako głosów publicznych oraz cały szereg innych szczegółów, dających wiele do myślenia, rzuca niezbyt wyraźne światło na działalność publicystyczną organu przemysłowców zagłębiowskich.

To też trzy dni procesu wyczerpało widocznie nerwy zespołu redakcyjnego „Kurjera Zachodniego”.

Mimo wyławiania najwygodniejszych dla siebie momentów procesu, w ostatnim sprawozdaniu widać że i tych mu zabrakło. Trzeba się było uciec do ratowania sytuacji, pisząc własne wywody i refleksje na temat rozprawy. Z całą bezczelnością znów „Kurjer” stawia te same zarzuty, które znalazł się w roli oskarżonego przed krótkimi sądownymi i powtarza te same oszczerstwa, które bezpodstawnie, a tak lekkomyślnie, sformułował przez czas dłuższy.

Przed rozpoczęciem rozprawy adw. Krzemuski w imieniu „Kurjera” prosił, by sąd odroczył rozprawę. Był to pierwszy moment rejtowania organu przemysłowców, chęć odwołania rozprawy i — co najważniejsza — wyroku. Obecnie, w trakcie rozprawy sądowej, „Kurjer” widząc swą słabą pozycję, zamiast przebiegu procesu daje własne wy-

nurzenia, by w ten sposób ratować się w opinii swych bezkrytycznych czytelników.

Jak spuścił z tonu „Kurjer”, pisząc o przebiegu onegdajszej rozprawy, najlepiej świadczy fakt, że przeszedł trzygodzinne wywody świadka Grzędzińskiego, członka redakcji „Kurjera” skondensowane zostały w kilkunastu wierszach. Zeznania tego świadka były dla całej sprawy bardzo ważne i wniosły wiele szczegółów, oświetlających tło akcji i sposoby fabrykowania oszczerczych artykułów. Tego rodzaju zeznania zostały przemilczane, natomiast tłustym drukiem podano mętne zeznania świadka Arnolda, gdzie świadek zeznaje, jakoby zgłaszał się do niego pewien jego znajomy, który rekomendując się, jako wysłannik p. Narbutta, zapytywał, czy ukazał się jakie artykuły o licytacji „Wawelu” i oświadczyć miał przytem, że p. Narbutt życzyłby sobie, aby się takie artykuły nie ukazywały, napomni kając przytem, że p. Narbutt skłonny byłby dać „Kurjerowi” płatne ogłoszenia. Jak ważne dla sprawy było to zeznanie świadczy niezbicie fakt, że bezpośrednio po tej rewelacji został na ten zarzut przesłuchany p. Narbutt, który kategorycznie temu zaprzeczył.

Rozumiemy, że obecny proces „Kurjera Zachodniego” — to przykra, publiczna spowiedź oszczerczej działalności, godzącej w dobre imię ludzi i byt szeregu instytucji społecznych.

Trudno jednak, mógł to „Kurjer” przewidzieć, że z tego rodzaju „publicystyczną działalnością” musi ponieść przykre konsekwencje.

Każda piekarnia może wypieść wyroby cukiernicze.

W swoim czasie magistrat m. Łódź, opierając się na przepisach, zabraniał piekarzom, wypiekającym chleb, piec inne pieczywa, jak np. ciastka i ciasta.

Pewnego razu podczas rewizji na nie stosujących się do powyższego zakazu nałożono szereg kar pieniężnych.

Jeden z piekarzy odwołał się do sądu, jako instancji apelacyjnej, a gdy sąd skargę jego odrzucił, piekarz ów zwrócił się ze skargą do sądu najwyższego.

Sąd Najwyższy uchylił obecnie wyrok sądu łódzkiego i stanął na stanowisku, że piekarnia, której właściciel posiada odpowiednie karty rzemieślnicze i inne zezwolenia, ma prawo piec wszystko, co w zakresie przemysłu pie-

karskiego wchodzi, a więc prócz chleba, również wszelkiego rodzaju ciasta i wyroby cukiernicze.

Dr. J. KOST

b. asystent Prof. Josepha w Berlinie
Bezoperacyjne leczenie żylaków i hemoroidów.

KATOWICE, MŁYŃSKA 2.
ord. w piątki i soboty od 3 — 5.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Wrzesień 24 Czwartek
Dziś: N. M. P. od wyk. niew.
Jutro: Ładysława z Giełnowa
Wschód słońca: 5.23
Zachód słońca: 5.34

RADJO

WARSZAWA.

Czwartek, 24 września.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Urzęd. Kom. Państw. Inst. Met. 14.50. Kom. gospod. 15.25. Przegląd czasopism kobiecych. 15.45. Kom. Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. 16.00. Muzyka z płyt gramof. 16.45. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.50. Odczyt z Katowic. 17.15. Muzyka z płyt gramof. 17.35. Odczyt z Krak. 18.00. Koncert popołudniowy. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Kom. Tow. do Zachęty Hudo. Koni w Polsce. 19.25. Kom. Państw. Urz. W. F. i Państw. Zw. Sport. 19.30. Giełda roln. 19.40. Urzęd. kom. Państw. Inst. Met. 19.45. Feljton p. t. Jugosławia — kraja słońca. 20.00. Tr. z Teatru Narodowego w Belgradzie. Opera „Suton”. W przerwie Pras. Dz. Radj. i repert. Warsz. Teatrów Miejsk. 22.00. Słuch. z ok. święta jugosłowiańskiego p. t. Jutrznia. 22.30. Dodatek do Pras. Dz. Radj. 22.35. Kom. meteor. sport. i polic. 22.45. Program na dz. nast. 22.50. Muzyka lekka i tan.

WARSZAWA.

Piątek, 25 września.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Urzęd. kom. Państw. Inst. Met. 14.50. Kom. gospod. 15.25. Pijaństwo i pijacy w utworach Szekspira. 15.45. Kącik krótkofalowy. 15.55. Muzyka z płyt gramof. 16.30. Kącik art. L. S. G. 16.45. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.50. Pogadanka lit. w jęz. franc. 17.35. Odczyt. 18.00. Muzyka lekka ze Lwowa. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Feljton p. t. Za Niemem. 19.35. Muzyka z płyt gramof. 19.40. Giełda roln. 19.55. Urzęd. kom. Państw. Inst. Met. 20.00. Pras. Dz. Radj. 20.10. Kom. sport. I. 20.15. Koncert symf. z Filh. Warsz. W przerwie repert. Warsz. Teatrów Miejsk. 22.30. Dodatek do Pras. Dz. R. 22.35. Kom. sport. II. 22.40. Kom. meteor. i polic. 22.45. Program na dz. następną. 22.50. Muzyka tan. ze Lwowa.

KATOWICE.

Czwartek, 24 września.

11.40. Przegląd pras. kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Koncert z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. z Warsz. 14.50. Kom. gospod. z Warsz. 15.10. Kom. Polsk. Zw. Zrz. Gosp. Woj. Śl. 15.25. Odczyt i kom. z Warsz. 16.00. Koncert z płyt gramof. 16.50. Rola owdów w wielkim handlu ziemniakami. 17.10. D. c. koncertu z płyt. 17.35. Odczyt z Krak. 18.00. Koncert solistów. 19.00. Codz. odcinek powieści. 19.15. Rozmaitości. 19.35. Kom. harcerskie. 19.40. Kom. i feljton z Warsz. 20.00. Tr. opery z Belgradu. W przerwie Pras. Dz. Radj. z Warsz. 22.00. Tr. z Warsz. 22.35. Kom. meteor. z Warsz. i program na dz. nast. 22.50. Muzyka z Warszawy.

Z TEATRU MIEJSKIEGO W SOSNOWCU.

W sobotę, dnia 26 b. m. o godz. 8 wiecz. wystąpi teatr miejski z inauguracją nowego sezonu. Odegrana zostanie błyskotliwa, pełna finezji satyryczna komedia w 3 aktach z prologiem Jerzego Szaniawskiego „Papierowy kochanek”.

Nowy zespół artystyczny pod reżyserią kierownika p. E. Szafranskiiego przygotowuje się z całym pietyzmem do sobotniego święta teatralnego. W szeregu doskonałych ról i barwnych epizodów zaprezentują się publiczności pp.: L. Gasiorowiczówna, M. Górecka, M. Kossakowska, J. Sobotkowska, J. Zakrzyńska (Nelly), S. Brem, J. Gołaszewska, B. Horowicz, Z. Reiski (rola tytułowa), E. Szafranski (poeta), O. Słupski, R. Tański (Hipolit).

Sztuka otrzymała nową efektowną dekorację i barwne urządzenie wnętrza. Zarówno sztuka, jak i wykonanie i wystawa, oraz estetyczne odrestaurowana sala i nowe fotele powinny ściągnąć tłumy publiczności.

Bilety nabywać można wcześniej w przedsprzedaży u p. Wł. Czechowskiego. Ceny miejsc od 3.60 do 1 zł.

— o —

Ogólna.

(b) Z rynku pracy. Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, liczba bezrobotnych w Polsce, zarejestrowanych w dniu 19 b. m. wyniosła 351.444 osoby.

W porównaniu ze stanem z dnia 12 b. m. wykazuje to nieznaczny spadek bezrobocia w ciągu tygodnia, mianowicie o 45 osób.

Z Kiele.

(k) Bank spółdzielczo-handlowy w Kielcach, zawiesił wypłaty. Onegdaj bank spółdzielczo-handlowy w Kielcach, ul. Sienkiewicza nr. 23 zawiesił wypłaty. Właścicielem banku i dyrektorem jest p. Moszkowicz.

Na skutek interwencji wierzycieli, Moszkowicz zapowiedział, że z dn. dzisiejszym może skutecznie wypłacić w dziesięciu procentach.

Oświadczenie to, nie uspokoiło wierzycieli banku, którzy kategorycznie domagają się wypłacenia im całkowitych wkładów. Z powodu natrącości i nieustępliwości zebranych, którzy obiegali bank domagając się wypłat, musiała interwenjować policja.

(k) Otwarcie wystawy obrazów. Staniem studentów szkoły sztuk pięknych, w sali resursy obywatelskiej (hotel Bristol) dokonano otwarcia wystawy obrazów.

Otwarcia dokonał i wygłosił dłuższe przemówienie prof. Kamiński, prezes związku tow. muzyczno-spiewaczych w Kielcach, który zaznaczył, że sztuka w społeczeństwie naszym nie znajduje takiego poparcia na jakie naprawdę zasługuje. Jest ona zepchnięta na szary koniec i stanowczo niedoceniona.

W końcu swego przemówienia prof. Kamiński zaapelował do społeczeństwa kieleckiego, by w miarę możliwości starało się poprzeć i zainteresować wystawą.

(k) Teror strajkowy. Iwański Stanisław, zam. w Kielcach przy ulicy Wiejskiej nr. 32 zameldował, że dn. 21 b. m. o godz. 15 do jego warsztatu wtargnęło kilkunastu czeladników szewskich (strajkujących), zmuszając go do porzucenia pracy wraz z czeladnikami, a gdy ten na to się nie zgodził, wówczas wspomniani strajkujący czeladnicy przewrócili na podłogę jego syna i zrobione damskie obuwie polali brudną wodą, poczem wyszli. Z pośród nauczniaków poszkodowany rozpoznał J. J. Zycha, Kazimierza Brzezińskiego, Górskiego i innych z Kielc.

(k) Kradzież. Pinkusowicz Sura, zam. w Kielcach przy ulicy Hożej nr. 38, zameldowała w policji, że dnia 20 b. m. podczas nieobecności domowników z powodu sądowego dnia, Finkielstaj Mendel, lat 18, zam. w Kielcach przy ulicy Hożej nr. 38, za pomocą oderwania klódki, dostał się do jej mieszkania, skąd skradł zegarek, wart. 110 zł, który poszkodowana odebrała. Finkielstaj na zatrzymano.

Jamrozemu Janowi, zam. na przedmieściu Pakosz w Kielcach, w nocy na 21 bm. nieznanymi złodziejami z niezamkniętej sieni mieszkania, skradł rower marki „Łucznik“, wartości 100 zł.

LEKARZ DENTYSTA

O. Serwetnik

w KIELCACH

Sienkiewicza 38. — Telefon 283.

powrócił.

Przedruk wzbroniony.

J. S. FLETCHER.

Człowiek
o dwóch nazwiskach

POWIEŚĆ.

Przekład autoryzowany z angielskiego.

17.

— Mazaroff wrócił świeżo z Afryki Południowej — odpowiedziałem. — Bawił poza granicami Anglii wiele lat i poznałem go przed samym wyjazdem tutaj.

— Ale musiał mieć przyjaciół czy znajomych — rzekł. — Trzeba kogoś zawiadomić. Może adwokata? — bogaci ludzie mają swoich adwokatów.

— Przejrzy jego papiery i poszukaj adresów — odrzekłem. — Na pewno coś się znajdzie.

Manners pożegnał się i wyszedł, a ja pomyślałem o śniadaniu. Prawda mówiąc, nie chciało mi się ani jeść, ani pić. Tajemnica Mazaroffa ciążyła mi na sercu jak ołów. Zadałem sobie pytanie, co było w danych okolicznościach moim obowiązkiem: czy zatrzymać ją nadal dla siebie, czy iść do Marrasdale i werować i zwierzyć się ze wszystkiego pani Elphinstone? Przypuszcza-

Magistrat Czeladzi wygrał sprawę
z b. wiceburmistrzem Dębskim.

Z chwilą rozwiązania rady miejskiej w Czeladzi, zwolniono z posady wiceburmistrza, p. Jakóba Dębskiego.

P. Dębski zaskarżył magistrat do sądu o 1800 zł., tytułem trzechmiesięcznego wynagrodzenia i odpłaty.

Sąd okręgowy w ub. r. po rozpatrzeniu tej sprawy powództwo p.

Dębskiego oddalił i zasądził na rzecz magistratu 117 zł. kosztów sądowych.

P. Dębski apelował i sprawa znalazła się w sądzie apelacyjnym w Warszawie. Sąd apelacyjny kierując się tem samymi względami co i sąd okręgowy w Sosnowcu, wyrok zatwierdził i zasądził od p. Dębskiego 58 zł. kosztów procesu.

Napad i rabunek 9 złotych

NAPASTNIKA PRZEKAZANO W TRYBIE DORAŻNYM PROKURATOROWI W SOSNOWCU.

Kilka dni temu, na ścieżce pomiędzy wsiami Malinowice i Gdańsko - Dolną, w rejonie posterunku p. p. Wojkowice Kościelne, dokonano napadu.

Ścieżką przechodziła 55-letnia Marja Cichoniowa, którą zaczepił mieszkaniec wsi Mierzęcice, Bohdan Sołtyk.

W trakcie rozmowy Sołtyk uderzył Cichoniową kilka razy w głowę

jakiś tępym narzędziem, poczem zrabował jej 9 zł. i ułotnił się.

Cichoniowa straciła przytomność, po pewnym czasie, kiedy przyszła do siebie, resztkami sił dowlokła się do pobliskiej wioski, skąd odwieziono ją do szpitala.

Sołtyk został aresztowany i w trybie doraźnym przekazany prokuratorowi. Badany na śledztwie do winy się nie przyznaje.

Bieg na przełaj okręgowego ośrodka W.F.
w Katowicach.

Dnia 18 października, o godzinie 12 odbędzie się „Bieg na przełaj okręgowego ośrodka W.F.“ w parku Kościuszki w Katowicach.

Bieg odbędzie się w trzech grupach: a) seniorów trasa około 4000 mtr., b) juniorów, trasa około 2000 mtr., c) kobiet, trasa około 1200 mtr.

Udział w biegu mogą brać wszyscy obywatele państwa polskiego, zrzeszeni w organizacjach W.F. i P.W., w klubach i stowarzyszeniach sportowych, jak również wojsko, policja oraz niestowarzyszeni. a) W grupie seniorów mogą startować zawodnicy, którzy ukończyli lat 18. b) W grupie juniorów mogą brać udział zawodnicy, którzy ukończyli lat 16. c) W grupie kobiet mogą startować zawodniczki, które ukończyły lat 17. Bieg odbędzie się według regulaminu i przepisów P. Z. L. A.

Zgłoszenia do biegu należy kierować do okręgowego ośrodka W.F. w Katowicach, ul. Jana 14 p. 1. Startowe nie obowiązuje. Zgłoszenia winny być uskuteczniiane najdalej do dnia 16 października (imię i nazwisko, przynależność organizacyjna, data urodzenia).

Badanie lekarskie zawodników odbędzie się w poradni sportowo-lekarskiej przy ośrodku W.F. Katowicach w

dniu 12 i 13 października, zaś zawodniczek w dniu 14 października br. zawodnicy, którzy nie zgłoszą się do badania w poradni zostaną zbadani przed biegiem.

Zbiórka zawodników o godz. 10-ej w restauracji p. Noglika przy parku Kościuszki.

Po zbadaniu lekarskim kierownicy drużyn otrzymają numery zawodnicze, składające kaucję za sztukę w kwocie 50 gr., którą po oddaniu numeru otrzymują z powrotem.

Ubiór obowiązujący: kostium lekkoatletyczny i pantofelki.

Oprócz nagród indywidualnych 6-ciu w każdej grupie będą nagrody dla 3-ch pierwszych ze związku strzeleckiego, związku harcerstwa, S. M. P., R. K. S., związku powstańców, szkoły dokształcającej, szkoły handlowej, niestowarzyszonych, wojska i innych organizacji.

Okręgowy ośrodek W.F. chce dać możność przygotowania się do tego biegu urzędu w dniach 4 i 11 października biegi treningowe.

Zbiórka zawodników do treningowych biegów o godz. 10-ej rano na boisku ośrodka, gdzie po odpowiedniej zaprawie zostaną przeprowadzone biegi na przełaj.

(k) Krwawa bójka. We wsi Wyrębów, gm. Miedziera, pow. koneckiego, podczas bójki powstałej między Węgrzynowskim Władysławem, Majkrzakiem Ksawerem, Majkrzakiem Stanisławem, Majkrzakiem Walerym i Majkrzakiem Władysławem, został zabity wskutek uderzenia kamieniem w głowę Majkrzak Walery lat 18. Sprawców zatrzymano i przekazano władzom sądowym.

(k) Na wódkę. Majewska Helena, prostytutka, zam. w Kielcach przy ulicy Bodzentyńskiej nr. 53, zameldowała, że dnia 22 b. m. o godz. 1.30 gdy wychodziła z restauracji Złotego w Kielcach, za czepił ją Siekański Jan zam. w Kielcach przy ulicy Targowej nr. 10, który zażądał od niej pieniędzy na wódkę, a gdy odmówiła mu, uderzył ją w twarz, przyczem zabrał jej z torebki 12 zł. Siekańskiego zatrzymano.

Z Sosnowca.

(s) Wizytator Wyrobek w Sosnowcu. Zapowiedziany na czwartek i piątek przyjazd do Sosnowca wizytatora Wyrobka, został telefonicznie odwołany.

Wizytator Wyrobek przyjeżdża do Sosnowca dnia 28 bm. Konferencja z nauczycielami wychowania fizycznego odbędzie się w tym samym dniu o godzinie 5 popoł., w seminarjum nauczycielskim w Sosnowcu.

Nieprawda jest że niema nie wiecznego pod słońcem, bo są pióra wieczne, które nabyć można w firmie WŁ. CZECHOWSKI, Sosnowiec, 3-go Maja 8.

Z Będzina.

(b) Przeniesienie sądu grodzkiego. Sąd grodzki w Będzinie został przeniesiony do nowego lokalu przy ul. Sienkiewicza 37.

(b) Za przywłaszczenie pieniędzy. Onegdaj sąd okręgowy w Sosnowcu rozpoznawał sprawę 17-letniej Jadwigi Kinkówny, słazaczki z Nowej Wsi (3-go Maja 56). Kinkówna służyła u p. Undli Gtlerowej w Będzinie (Modrzejowska 47) i dobraawszy sobie klucz do szafy i skradła 580 zł.

Po paru miesiącach K. została zatrzymana na Górnym Śląsku i przyznana się do kradzieży. Pieniądże roztrwonila na ubranie, wyjazd do Krakowa do koleżanki i do narzeczonego do Ojcowa. Kinkówna skazana została na 8 miesięcy więzienia.

(d) Skazanie zawodowego złodzieja. 32-letni Stanisław Kodorus, Dąbrowa, Szopena 66, zawodowy złodziej, karany kilkakrotnie, stanął obecnie przed sądem okręgowym w Sosnowcu, który wydał wyrok łączny i skazał go na 3 lata więzienia, zam. dom poprawy.

Z Czeladzi.

(c) Przed wycieczką do Warszawy. W dniu dzisiejszym o godz. 7 wiecz. w lokalu własnym przy ul. Parkowej, odbędzie się informacyjne zebranie uczestników wycieczki uniwersytetu poznańskiego w Czeladzi do Warszawy.

REKLAMA

JEST DŹWIGNIA HANDLU!

łem, że raczej to drugie. Jeżeli Mazaroff był naprawdę Merchosonem, to jego majątek (bo z pewnością był bardzo bogaty) przeszedłby na żonę i córkę. Ale nie była to miła perspektywa. Polubiłem Elphinstonea i nie uśmiechało mi się iść i zakomunikować mu, że pierwszy mąż jego żony żył do tej chwili itd. Z drugiej strony wchodziła w grę Sheila, w której (nie było co przed sobą udawać) zakochałem się od pierwszego wejrzenia. Jakże mogłem jej powiedzieć, że ojciec jej, którego wcale nie znała, został zamordowany niedaleko domu, w którym mieszkała?... A jednak....

Ale znalazł się niespodziewanie człowiek, który udzielił mi rady. Kończyłem właśnie śniadanie, gdy przed oberżę zajechała odrapana do rożka, z której wysiedli dwaj panowie, jeden w średnim wieku z przebiegłą twarzą o ostrych rysach, wyglądający na prawnika, drugi młodszy, zwinnie, elegancko ubrany, ni to wojskowy, ni to aktor. Wbiegli szybko do hallu i usłyszalem, że pytają o mnie. Wyszedłem do nich i przedstawiłem się. Prawnik obrzucił mnie badawczym spojrzeniem.

— Jestem Lincoln Crole z biura porad prawnych Crole et Wyatt, Bedford Row. Dowiedziałem się z wczorajszych pism wieczornych o

dziwnym zniknięciu Mazaroffa i przyjechałem nocnym pociągiem. Czy go znalezione? Czy dał znać o sobie?

— Owszem — odparłem. — Znalezione go dziś rano zamordowanego.

Drgnął nerwowo i wskazał drzwi, z których wyszedłem.

— Chodźmy tam i gdyśmy się znaleźli we trzech w jadalni, przedstawił mi swego towarzysza: — Pan Frank Maythore, jeden z najbardziej zdolnych detektywów prywatnych. Musiał pan słyszeć to nazwisko. Jak już zaznaczyłem, dowiedziałem się o tem zniknięciu z gazet, z których wyczytałem również pańskie nazwisko. Pan Mazaroff powierzył mi swoje interesa zaraz po powrocie do Anglii. Dowiedziałem się, że mu się coś stało, zdecydowałem się zaraz przyjechać, zabierając z sobą pana Maythornea. Wiedziałem, że pan Mazaroff nie miał w kraju — a może wogóle nie miał — żadnej rodziny i z pewnych względów byłem o niego niespokojny. Te raz wiemy już, że stała się najgorsza rzecz, jakiej można było spodziewać. Ale jechaliśmy całą noc i odwieczoraj nie mieliśmy nie w ustatkach. Wobec tego musimy się teraz posilić, bo inaczej nie będziemy zdolni do pracy.

Przybycie tych dwóch fachow-

ców ucieszyło mnie niezmiernie. Myśl, że będę mógł się podzielić swoją tajemnicą z ludźmi, przyzwyczajonymi do takich rzeczy, sprawiła mi zdecydowaną ulgę. Kazałem im podać śniadanie i usiadłem z nimi przy stole. Z Crolem przyjemnie było mieć do czynienia, taki był rzeczowy w swoich radach i ścisły w omówieniach.

— Powiem panu w krótkich słowach wszystko, co wiem, o Mazaroffie — rzekł, zabierając się do szynki i jajek. — Zjadł się w mojej kancelarii na Bedford Row i onaj mił, że jest Anglikiem, ale że przez lata bawił poza granicami Anglii i w ciągu tego czasu dorobił się w Indiach i w Afryce Południowej wielkich bogactw. W końcu postanowił wrócić do kraju, kupić piękny dom w Londynie i osiaść tam na stałe. Polecono mu naszą firmę jako bardzo solidną i przyszedł o poradę. Przyrzekłem, że mu wyszukam odpowiedni dom, a on wyprawił się w tę podróż. I to wszystko.

— Ja nie wiem wiele więcej — rzekłem. — Mogę panu powiedzieć, jakieśmy się poznali.

d. c. n.

Wartownicy, którzy sami dokonywali napadów.

Niezwykła afery „towarzystwa ochrony mienia”

W Dąbrowie znajduje się biuro towarzystwa ochrony mienia, które swą działalnością obejmuje cały teren Zagłębia. Zadaniem towarzystwa, jak należy wnosić z jego nazwy, jest roztaczanie opieki nad ludzkim dobrem.

Oczywiście nie za darmo. Sklep czy też jakaś instytucja handlowa, albo przemysłowa, chcąc ustrzec się przed złodziejami, opłaca towarzystwu co miesiąc umówioną sumę, w zamian za co towarzystwo jest obowiązane strzec dobra swych klientów.

Odbywa się to w ten sposób, że co noc t. zw. „wartownicy” dają baczną uwagę na mienie klientów towarzystwa.

Dąbrowskie „towarzystwo ochrony mienia” cieszy się oddawna dużym powodzeniem i marką bezkonkurencyjnej w tym kierunku instytucji. Ni było bowiem wypadku, aby powierzono im co towarzystwa mienie jakiegoś obywatela.

było kiedykolwiek naruszone.

Nie więc dziwnego, że interesy towarzystwa, pomimo ciężkich czasów, stały się jaknajlepiej. Z każdym niemal dniem wzrastała ilość klientów towarzystwa, co oczywiście przynosiło weale pokaźne zyski.

Wszystko byłoby w jaknajlepszym porządku, gdyby nie pewna okoliczność, która zwróciła uwagę na przyczynę szybkiego wzrostu

klientów towarzystwa.

Od pewnego czasu wydział śledczy w Sosnowcu alarmowany był różnymi drobnymi kradzieżami i bezczelnymi napadami na stróżów nocnych.

We wszystkich tych sprawach uderzał policję charakterystyczny fakt, że kradzieże dokonywano

na sklepy nieubezpieczone w „towarzystwie ochrony mienia publicznego”.

Wzbudziło to, rzecz zrozumiała, pewne podejrzenia. Policja roztoczyła baczną obserwację, w wyniku której tajemnicza sprawa została wyświetlona. Okazało się, że głównym prowodyrem i kierownikiem napadów i kradzieży był nie kto inny, jak sam, we własnej osobie główny kontroler towarzystwa ochrony mienia,

Jan Antas,

stały mieszkaniec Sosnowca.

Antas wraz z dwoma pomocnikami, „wartownikami” towarzystwa: Wincentym Kwietniem i Stanisławem Bagneckim,

dopuszczali się szantażu na właścicieli sklepów, czy też instytucji handlowych i przemysłowych, nie ubezpieczonych w towarzystwie.

Szantaż polegał na tem, że „wartownicy” dokonywali kradzieży w którymś sklepie, a na drugi dzień zgłaszali się do właściciela z propozycją ubezpieczenia się w towarzystwie.

Zgłaszający się do właściciela okradzonego sklepu wartownik oświadczał: — Widzi pan, jak to źle jest nie ubezpieczonym. Pana sąsiad ubezpieczył się i ma spokój, jego sklep nigdy nie będzie okradziony,

bo... my pilnujemy (!!!)

We wszystkich podobnych wypadkach, właściciel sklepu, po krótkim namyśle ubezpieczał się w towarzystwie i... raz na zawsze miał spokój.

Posługując się tego rodzaju „metodami” zdobywania klientów, towarzystwo rozwijało się doskonale. Coraz to nowe składki płynęły do głównej kasy towarzystwa, p. kontroler i jego dwaj pomocnicy otrzymywali za każdą „robotę” wysokie prowizje i interes szedł jak się patrzy.

Miedzy innymi kilka miesięcy temu kontroler Antas zgłosił się do pisarza hipotecznego p. Rutkowskiego w Sosnowcu i zaproponował mu ubezpieczenie się w towarzystwie.

P. Rutkowski odmówił, posiadał bowiem własnego stróża. Tej samej nocy do ogrodu p. Rutkowskiego wtargnęło kilku osobników

którzy pobili stróża, a następnie zniszczyli ogród, łamiąc krzewy i niszcząc kwiaty.

Skutek tej nocnej „wycieczki” był taki, że p. Rutkowski rozmyślił się i zwołał stróża i ubezpieczył się w towarzystwie.

Do zarządu huty „Katarzyna” zgłosił się również kontroler Antas z propozycją ubezpieczenia obiektów fabrycznych przed kradzieżą. I tym razem propozycja została odrzucona. Cóż robić wartownicy? W kilka dni później, w nocy banda „wartowników”

uzbrojonych w rewolwery wpadła na teren fabryki, steroryzowała 6 stróżów, zamknęła ich w portierni, poczem urządziła strzelaninę pod oknami dyrektora huty, wybijając wszystkie szyby.

Po tej niesamowitej nocy dyrektor, który nabawił się strachu i choroby nerwowej, wydał wszystkich stróżów, a na ich miejsce przyjął 4 „wartowników”.

I znów interes udał się doskonale.

Za każdego „wartownika” fabryka zgodziła się opłacać miesięcznie 250 zł.

W podobny sposób kontroler Antas ze swymi pomocnikami zmusił do ubezpieczenia się w towarzystwie elektrownię małobądzką, a następnie bóżnię w Sosnowcu, która przedtem co pewien czas odwiedzali tajemniczy osobnicy i tłuki szyby. Niemal co drugi dzień kilkanaście szyb w bóżnicy wybijano. Z chwilą ubezpieczenia się w towarzystwie nastąpił raptowny spokój...

Inny jeszcze kwiatek. Przed niespełna dwoma tygodniami, ulica Targowa w Sosnowcu była prześladowana przez jakiegoś osobnika, który rozbijał szyby wystawowe, kradł co się dało.

Jak się później okazało tajemniczym „pogromcą” szyb był jeden z „wartowników” towarzystwa, przebrany na izra elita.

Antasa i pomocników aresztowano. Policja prowadzi w tej sprawie dalsze dochodzenie, które niewątpliwie przyniesie nowe szczegóły.

Rada miejska miasta Włoszczowy sprzedaje plac wraz z pomnikiem.

OSOBLIWA TRANZAKCJA JAKIEJ JESZCZE NIE BYŁO.

Otrzymałmy następujący list:

Główną w swoim czasie była sprawa sprzedaży kolumny Zygmunta i ogrodu Saskiego w Warszawie przez „niebieskich ptaków” stolicy.

Pewną analogii nasuwa na myśl sensacyjna sprzedaż, jaka miała miejsce w tych dniach we Włoszczowie, w woj. kieleckiej, z tą tylko różnicą, że transakcji dokonano nie łobuzerzy z bruków warszawskich,

lecz rada m. Włoszczowy.

Otóż w centrum Włoszczowy, przy zbiegu głównych ulic, znajduje się plac 3 maja, na którym stoi pomnik 10-lecia odrodzenia Polski.

Część właśnie tego placu została sprzedana na posiedzeniu rady miejskiej w dniu 19 bm. miejscowemu lekarzowi powiatowemu za 1500 zł., a reszta placu wraz z pomnikiem wydzierżawiono temuż panu doktorowi, za czynszem rocznym 10 zł.

Doprawdy jest to fakt wprost nie do wiary, by rada miejska mogła

sprzedać jedyny plac miejski z pomnikiem, zdobiącym miasto prywatnej osobie.

Panu doktorowi mógł się podobać plac położony w centrum miasta o historycznej nazwie i ozdobiony pomnikiem, lecz żeby rada miejska mogła się z tak lekkim sercem wyzbyć publicznego placu z pomnikiem na użytek prywatnej jednostki —

to pierwszy zdaje się wypadek w Polsce.

Podkreślić należy, że m. Włoszczowa posiada bardzo wiele terenów budowlanych, z których mógł również skorzystać i p. doktor.

Przypuszczając należy, że władze nadzorcze nie zatwierdzą tego rodzaju osobliwej transakcji, zachodzi bowiem obawa, że włoszczowska rada miejska gotowa z kolei

sprzedać komuś rynek i kolejno wyzbyć się wszystkich ulic.

Feliks Banaśkiewicz stud. politechn. warsz.

Józef Jaworski stud. prawa U. P.

Jego pierwsza żona...

NAJOSOBLIWSZA AFERY ROZWODOWA W PARYŻU.

W t. zw. „kronice skandalicznej” Paryża zanotowano niezwykle bądż co bądż wypadek rozwodu.

Fabrykant Sibille, właściciel przedalni wełny w okolicach Paryża, żył od dłuższego czasu w niezgodzie ze swoją żoną.

W końcu pani Sibille postanowiła opuścić dom męża i powrócić do zamieszkałych w stolicy rodziców.

Fabrykant wszczął kroki rozwodowe, ale przyczyną rozwodu jakie podawał, nie przemawiały sędziemu do przekonania. Zorganizowany nad panią Sibille dozór detektywów nie dawał na razie żadnego wyniku.

Nareszcie po dłuższym czasie udało się panu Sibille dowiedzieć żonie, że w Cannes zamieszkała w hotelu w towarzystwie mężczyzny i przepędziła tam z nim dwa dni i dwie noce.

Tym mężczyzną był rodzony ojciec pana Sibille!...

Zbadano księgę hotelową i w spisie gości znaleziono nazwisko pani Sibille obok nazwiska jej teścia.

Sędzia rozwiązał tedy małżeństwo i pan Sibille ożenił się po raz drugi.

Ala pierwsza jego żona nie mogła pogodzić się z myślą o rozwodzie i przeczyła uparcie, jakoby w towarzy-

stwie męskim zajmowała kiedykolwiek apartament w hotelu w Cannes.

W jaki sposób nazwisko jej do stało się na listę gości hotelowych — to jest dla niej zagadką.

W czasie rozprawy pani Sibille oświadczyła:

— To jakiś podstęp!... kłamstwo i fałszerstwo!...

Po ogłoszeniu rozwodu wyjechała do Cannes i tam zaczęła dochodzenia.

I oto co stwierdziła: teść jej mieszkał w odosobnionym hotelu z pewną wesołą damulką, dobrze znaną w sferach paryskiego półświatka, która w księdze hotelowej na polecenie swego amanta, zapisała się jako pani Sibille.

Damę tę zdołano odszukać. Zeznała ona, że istotnie podał w czasie pobytu w hotelu nieswoje nazwisko, nie przypuszczając jednak, że przyczynia się w ten sposób do występku czynu.

Po wyszukaniu takiego dowodu swej niewinności prawdziwa pani Sibille wystąpiła z prośbą przećwić swemu małżonkowi i jego ojcu.

Obu panów Sibille aresztowano... Sędzia wydał wyrok, skazujący każdego na rok więzienia.

Z Dąbrowy.

(d) Zebranie podoficerów rezerwy w Zabkowiecach. W związku z mającym się odbyć w dniu 4 października zjazdem podoficerów rezerwy okręgu Zagłębia Dąbrowskiego, zarząd koła w Zabkowiecach zawiadamia, że dnia 27. t. j. w niedzielę o godz. 11 przed poł., w lokalu tow. sportowego odbędzie się nadzwyczajne zebranie członków.

Z Zawiercia.

(z) Przeprowadzka biur magistratu. Dzisiaj rozpoczyna się przeprowadzka biur magistrackich do nowego lokalu przy ul. Piłsudskiego, zajmowanego dawniej przez sejmik i starostwo i trwać będzie przez piątek i sobotę. Przerwy w urzędowaniu nie będzie.

(z) Z życia federacji PZO. W poniedziałek 28 bm. o godzinie 6 wieczorem, w lokalu stowarzyszenia młodzieży pracującej „Orle” przy ulicy Leśnej 5, odbędzie się zebranie powiatowego zarządu federacji PZO. w Zawierciu.

(z) Repertuar kin. Kino „Stella” — „Gilly” — dźwiękowa operetka.

Życie gospodarcze.

GIEŁDA.

Warszawa dolar 8.91
Paryż 35.22
Praga 26.44 i pół
Szwajcaria 173.55
Holandia 360.30
Berlin 211.85
Dolar w prym. obrt. 8.92

AKCJE I POŻYCZKI.

Bank Polski 115.00
Lilpop 12.75
5 proc. Poż. Konwer. 44.50
5 proc. Poż. Inwest. 82.00
3 proc. Poż. Budowlana 31.00
6 proc. Poż. Kolejowa 99.50

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Poznań, 29. 9.
Siano luzne 5.50 — 6.00
Siano prasowane 7.35 — 8.10
Siano nadnoteckie 7.50 — 8.50
Słoma prasowana 3.75 — 4.00

NOWE KARTY POCZTOWE.

W dniach najbliższych ukażą się w sprzedaży nowe karty pocztowe. Nowe karty formatu dotychczasowych kartek pocztowych zawierać będą na jednej połowie strony adresowej zdjęcie przedstawiające krajobrazy oraz zał. bytki architektury w Polsce.

Wybór pamiątkowych zabytków oraz najelegantszych krajobrazów, stanowiąc będzie piękną propagandę Polski nie tylko dla cudzoziemców, lecz również wśród szerokiej warstwy kraju. Za letnia kartek będzie to, że na korespondencję będzie służyła cała ich druga strona, podobnie jak w dotychczasowych kartkach pocztowych.

Cena nowych kartek będzie wynosić 15 gr. Nabywać je będzie można we wszystkich urzędach i agencjach pocztowo - telegraficznych.

Znaczki pocztowe tych nowych kartek ozdobione będą podobizną Henryka Sienkiewicza.

KRAJEM, KTÓRY NIE ZNA MORDERSTW JEST NORWEGJA.

W Norwegii od r. 1928 nie zanotowano ani jednego wypadku morderstwa, lub przestępstwa z wynikiem śmiertelnym. W kraju tym, liczącym 3 miliony ludności, nie zamyka się na noc (z wyjątkiem dużych miast) drzwi i bram, a w hotelach zwyczaj zamykania numerów nie jest w ogóle znany. Więzień w Norwegii są najsłabiej załudnione mi zakładami karnymi na całym kontynencie europejskim. Gdy w całej Europie fala przestępczości wzrosła znacząco po wojnie, w Norwegii nastąpiło zjawisko wręcz odwrotne — przestępczość zmalała. Szczęśliwy kraj!

RADJO DLA ROBOTNIKÓW W AMERYCE.

Stowarzyszenie robotnicze w Ameryce (Chicago) dysponuje własną stacją nadawczą pod nazwą „The voice of labour” (Głos Pracy). Senator Glynn opracował projekt podwyższenia mocy tej stacji. Po przeprowadzeniu zmian z tem zmian, stacja ta byłaby słyszana w odległości 1000 km. Federalna komisja radiowa zaaprobowwała w międzyczasie tę propozycję, tak że wkrótce znacznie większa ilość robotników amerykańskich będzie mogła odbierać stację „The voice of Labour”.

KATEDRA KOPALNIA ZŁOTA.

Olbrzymi sobór Zbawiciela w Moskwie, który burza obecnie bolszewicy, stał się dla nich kopalnią złota w dosłownym znaczeniu. Kopuły soboru, którego budowa kosztowała 15 milj. rubli i trwała 44 lata, pokryte były blachą szaczerolotą. Po zdjęciu pokrycia kopuły okazało się, iż otrzymano czyste złoto przeszło 2 centnary, co przy obecnych cenach tego metalu, wynosi zgórą 1 milion rubli w złocie.

Straszliwe tajemnice podziemia.

Młoda arystokratka przepadła bez wieści.

Była już czwarta rano na zegarach miejskich, gdy inspektorowi londyńskiego Scotland Yardu zameł łowano, iż jakaś wytworna dama chce z nim mówić. Była to lady M., znana w Londynie arystokratka.

Drżącym głosem oznajmiła ona inspektorowi, że jedyna jej córka od dwu dni zniknięcia bez śladu.

Poszła na bal i nie wróciła. Inspektor usadził niespokojną damę w fotelu i wypytował ją spokojnie:

— Czy córka pani sama opuściła bal?

— Nie, wyszła z gromadą przyjaciół.

— Dokąd się udali?

— Przyjaciele ci opowiadają, że poszli razem do „Klubu praw człowieka”. Tam bawili się doskonale. Gdy nad ranem postanowili pójść do domu, córka moja powiedziała, że jeszcze zostaje. Więcej jej nie widzieli.

— Z kim została pani córka w klubie?

— Z pewnym cudzoziemcem, który przedstawił się jako egipski książę.

Niestety, w całym Londynie nigdzie nie udało się zdobyć adresu owego egipcjanina.

— To wszystko?

— Wszystko.

Inspektor zamyslił się.

Fakt, iż egipcjanin nie miał adresu, był ze względu na to, że w Londynie niema przymusu meldowania, faktem zwykłym.

Bardziej intrygujące było to, że zaginioną dziewczynę widziano po raz ostatni

w klubie praw człowieka.

Otóż ten klub wydawał się inspektorowi Scotland Yardu oddawna podejrzanym.

W jednej z bocznych uliczek Londynu wznosił się ów posępny gmach, nad którego sienią widniał napis: „Necessitas non habet legem” (Potrzeba nie zna prawa). W gmachu tym w zbyt koczowniczym urzędowaniu salach mieści się od kilku lat ów klub. Zaproszeni działacze z całego świata wygłaszali tam odczyty, urządzali konferencje.

Pozatem, co noc odbywały się tu

taj do rana zabawy członków klubu i zaproszonych gości.

Inspektor Saunder zorganizował natychmiast

wywiadowczą wyprawę do klubu

W bibliotece klubu udało mu się znaleźć plan domu. Podczas studiowania tego planu przyszło mu do głowy, że w głównej sali obok kominka muszą się znajdować ukryte drzwi, prowadzące do pomieszczenia pod hallem.

Po kilkugodzinnym szukaniu drzwi te rzeczywiście znaleziono.

Policja weszła na schody, które znajdowały się tuż za drzwiami.

W tej chwili powietrzem wstrząsnął

huk eksplozji.

Kilku policjantów padło, zalanych krwią na ziemię. Okazało się, że pod chodnikiem, pokrywającym schody, ukryte były bomby.

U wylotu schodów znajdowała się obszerna sala; wydobywała się z niej

woń zgnilizny.

Leżały tam na podłodze stosy rozkładających się ciał w wykwinnych strojach wieczorowych.

W kącie znaleziono zemdloną dziewczynę, córkę lady M.

Po upływie dwu tygodni dziewczyna odzyskała przytomność i opowiedziała, iż „książę egipski” uspił ją za pomocą wina, a potem nie wie już co było dalej.

W albumie przestępców poznała młodą lady „księcia” w osobie przestępcy, zbiegłego z Cayenny.

Był on członkiem owej zbrodniczej bandy, która zwabiała bogatych gości do klubu, zabierała im, co mieli, a potem

skazywała na śmierć głodową w sali śmierci.

Szajkę osadzono pod kluczem.

Podwójna śmierć alkoholiczki.

39 STOPNI GORĄCZKI PO ZGONIE.

Paryż wstrząśnięty jest zagadką podwójnej śmierci żony architekta amerykańskiego, Franka Leslie Estepa.

Amerykanka ta, zawodowa prostytutka, alkoholiczka, przerawszy zaleconą jej przez lekarzy kurację antyalkoholową, umarła nagle.

Lekarze stwierdzili śmierć i wystawili akt zejścia.

Tymczasem, gdy pojawili się przed siębiorecy pogrzebowi, stwierdzili że

ciało zmarłej jest ciepłe.

Zawezwani natychmiast dwaj amerykańscy lekarze skonstatowali, że „zmarła” ma 39 stopni gorączki.

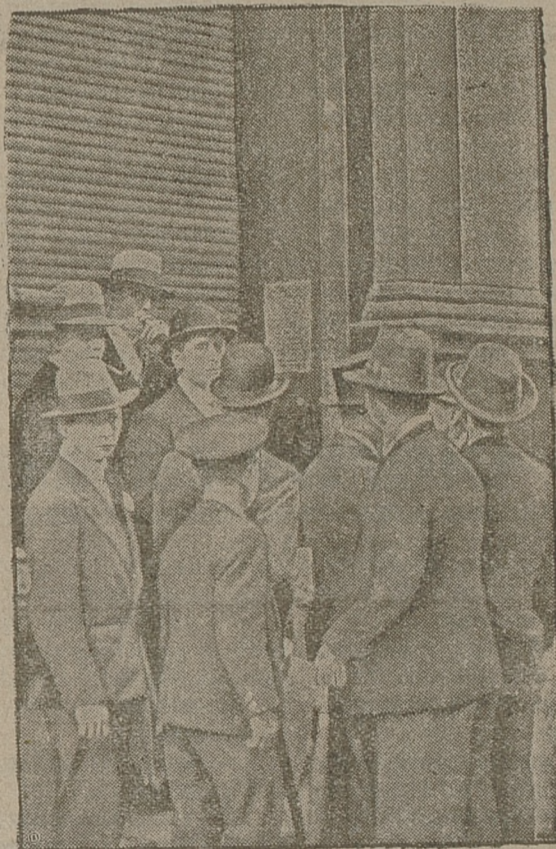
Przewieziono ją do szpitala.

Ale tu, po upływie 16-tu godzin chorea zesztyniała, była zimna...

Umarła istotnie, po raz drugi i ostatni.

Po upływie kilku dni odbył się jej pogrzeb.

GIEŁDA LONDYŃSKA ZAMKNIĘTA.

Ilustracja nasza przedstawia wejście do gmachu giełdy. Na murze wisi ogłoszenie o zamknięciu giełdy.

WOROSZYŁOW UDAŁ SIĘ NA DALEKI WSCHÓD.

Głównodowodzący wojskami sowieckimi Woroszyłow udał się na Daleki Wschód, w związku z wojną japońsko-chińską.

KINO
ZAGŁĘBIE
dawniej
Kino-Teatr „Udziałowy”

Dziś! Film dźwiękowy

„U 13”

Tragedja łodzi podwodnej.

W rolach głów. **MAC DONALD i PAWEŁ PAGE**

NADPROGRAM: **WESOŁA KOMEDJA.**

Od 28 września. Pierwsze potężne arcydzieło dźwiękowe produkcji polskiej „DZIESIĘCIU Z PAWIAKA” Bohaterskie walki Narodu z 1906 roku.

Dziś! Film dźwiękowy

HUMOR.

On: — Czy to jest placek z jabłkami czy ze śliwkami?

Ona: — Czy nie poznajesz posmaku?

On: — Nie.

Ona: — W takim razie, co ci zależy na nazwie?

— Co oznacza nitka, określona dokoła pańskiego palca?

— To żona mi ją określiła, abym nie zapomniał wrzucić do skrzynki listu.

— A wykonał pan polecenie?

— Nie, bo żona polecała mi dać listu.

— Przyszedłem się usprawiedliwić i przeprosić pana, że nazwałem go wczoraj nosorożcem.

— Przyjmuję usprawiedliwienie, i rozumiem, że słowa te wymknęły się panu niechcący w sprzeczce.

— To nie. Ale dziś słyszałem, że takie bydle kosztuje 50.000 złotych.

DROBNE OGŁOSZENIA.

POSADY I PRACE.

POTRZEBNE uczenie do szycia kołnierzy męskich. Ulica Aleja 32.

PANNA inteligentna o miłej powierzchowności przyjmie posadę gospodyni u samotnej osoby. Oferty do administracji pod J. Z.

POTRZEBNY energiczny z kaucją 150 zł. na stałą pracę. Biuro „Irbel” Sosnowiec, Nowopogońska 6.

KOMPLETNE uzdolniona w krawiectwie potrzebną do sukien i okryć. Sosnowiec, Piłsudskiego 18 m. 21.

POSZUKUJE posady z utrzymaniem jako początkująca ekspedientka do sklepu. Miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia do „Expresu” dla „Ekspedientki”.

Kupno i sprzedaż.

„**UNDERWOOD**” maszyna do pisania prawie nowa, najnowszy model, okazję nie do sprzedania. Wiadomość Sosnowiec Księgarnia „Polonia”.

SPRZEDAM parę placów przy drodze Grodzieckiej, cena przystępna. Wiadomość Czeladź, Rynek 17, Sztuka.

GRAMOFON z tubą w dobrym stanie okazję do sprzedania. Sosnowiec, ul. Czysta 7, W. Niepoł.

SPRZEDAM otomanę, kozetki po 45 zł. Sosnowiec, Kollataja 10, oficyna II piętro.

Drut koleczasty Szyny budowlane

wąskotorowe, oraz różne żelastwo do użytku poleca H. Pfeffer, Będzin, Małachowskiego 33.

LOKALE.

PRZYJMĘ na mieszkanie dwóch panów. Wiadomość Czysta 5 m. 8.

DO wynajęcia duży sklep z mieszkaniem nadaje się na każdy handel. Sosnowiec, Nowa 14.

Zgubione dokumenty.

KULIK Leon unieważnia zgubiony dowód osobisty wydany przez gminę Olkusko - Siewierską.

BABERMAN Abram - Berek zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Zawiercie.

CHMIELARSKI Antoni zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez PKU. Sosnowiec.

ADAMEK Błażej zgubił książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Miechów.

BLIAK Bolesław zgubił książeczkę Kasy Chorych wydaną w Sosnowcu.

WASAT Jan zgubił legitymację zasiłkową nr. 2015/31, wydaną przez gm. Bobrowniki.

UNIEWAŻNIA się zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Pińczów, na nazwisko Pańczyka Władysława, mieszkańca wsi Chomentów.

ZYCH Jan zgubił książeczkę wojskową i kartę mobilizacyjną wydane przez P. K. U. Sosnowiec oraz tymczasowy dowód osobisty i kartę zasiłkową wydane przez urząd gm. Bobrowniki.

ANTONI Depta zgubił legitymację zasiłkową wydaną przez Pośrednictwo Pracy w Sosnowcu.

RÓŻNE.

KTO mi wypożyczy 10.000 — 15.000 złotych na pierwszy numer hipoteki. Dom pierwszorzędny. Oferty nadsyłać „Expres” Dąbrowa pod „Hipoteką”.

ZAGINAŁ pies młody, czarny, wabi się Wisus, gdzieby się znajdował proszę za wiadomości: Grodziec, Okrzei 11.

DO wynajęcia budka duża w dobrym miejscu. Sosnowiec, Leszno 14.